

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ВІСНИК

*Харківського національного
технічного університету
сільського господарства
імені Петра Василенка*

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Випуск 83

*Згідно постанови Президії
ВАК України № 3-05/11 від
15.12.2004 р. Вісник ХНТУСГ
включений до Переліку № 15
фахових видань з економічних
наук (Бюл. ВАК, № 3. 2005).*

Харків – 2009

УДК 346.54:338.432

ББК 65.32-18

В 53

Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 83. — Харків: ХНТУСГ. — 2009. — 319 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка. Протокол № 10 від 30.06.2009 р.

Редакційна колегія: *МАЗОРЕНКО Д.І., чл.-кор. УААН, к.т.н., проф. (відповідальний редактор); АМБРОСОВ В.Я., чл.-кор. УААН, д.е.н., проф.; АМОСОВ О.Ю., д.е.н., проф.; АНТОНЕНКО Л.А., д.е.н., проф.; БЕЛЕБЕХА І.О., д.е.н., проф.; БОГОМОЛОВ О.В., д.т.н., проф.; ВОЙТОВ В.А., д.т.н., проф.; ЗАВГОРОДНИЙ О.І., д.т.н., проф.; ЗАІКА П.М., академік УААН, д.т.н., проф. (заступник відповідального редактора); ІВАНОВ М.І., д.т.н., проф.; КРАСНОБАЄВ В.А., д.т.н., проф.; ЛЕБЕДЕВ А.Т., д.т.н., проф.; МАЗНЄВ Г.Є., к.т.н., проф.; МАНЧИНСЬКИЙ Ю.О., д.т.н., проф.; МАРЕНИЧ Т.Г., д.е.н., проф.; МІРОШНИК О.В., к.т.н., доц.; НАУМЕНКО О.А., к.т.н., проф.; ОНЕГІНА В.М., д.е.н., проф.; ПАСТУХОВ В.І., д.т.н., проф.; ПЕРЦЕВИЙ Ф.В., д.т.н., проф.; ПРАХОВНИК А.В., д.т.н., проф.; РИЖКОВ В.Г., д.е.н., проф.; САВЧЕНКО П.І., д.т.н., проф.; САНДОМИРСЬКИЙ М.Г., к.т.н., проф.; САХАРЕВИЧ В.Д., д.т.н., проф.; СИЧОВ І.П., д.т.н., проф.; СІДАШЕНКО О.І., к.т.н., проф.; СКОБАО Т.С., д.т.н., проф.; СОЛОШЕНКО О.В., к.с.-г.н., проф.; ТИЩЕНКО А.М., д.т.н., проф.; ТУРЧЕНКО М.М., к.е.н., проф.; ФУРМАН І.О., д.т.н., проф.; ЧЕРЕНКОВ О.Д., д.т.н., проф.; ШИНКАРЕНКО В.Г., д.е.н., проф.*

Редакційна колегія випуску: *АМБРОСОВ В.Я., чл.-кор. УААН, д.е.н., проф. (відповідальний редактор); АМОСОВ О.Ю., д.е.н., проф.; АНТОНЕНКО Л.А., д.е.н., проф.; БЕЛЕБЕХА І.О., д.е.н., проф.; РИЖКОВ В.Г., д.е.н., проф.; ОНЕГІНА В.М., д.е.н., проф.; МАЗНЄВ Г.Є., к.т.н., проф. (відповідальний секретар); МАРЕНИЧ Т.Г., д.е.н., проф.; ТУРЧЕНКО М.М., к.е.н., проф.; ШИНКАРЕНКО В.Г., д.е.н., проф.*

Адреса редакції:

61002, м. Харків, вул. Артема, 44, тел. (057)716-41-68, (057)716-41-54

Засновник — Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 8315 від 16.01.2004 р.

© Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

УДК 631.15

ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

ЛУЗАН Ю.Я., к.е.н.,

ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК МІНІСТРА АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

В статті проведено аналіз формування експортного потенціалу вітчизняної сільськогосподарської продукції, виявлені резерви нарощування обсягів експорту основних видів сільськогосподарської продукції.

The article analyzed the formation of the export potential of domestic agricultural products, discovered reserves increase in export volumes of major agricultural products.

Постановка проблеми. Сільське господарство України в сучасних умовах, що характеризуються світовою фінансовою і продовольчою кризою, враховуючи великі потенційні можливості аграрного сектору, може внести вагомий внесок у забезпечення людства продовольством. Підтвердженням цьому є отриманий рекордний урожай зернових у 2008 році та істотне збільшення обсягів експортованого зерна у маркетинговому 2008-2009 році, що дозволило Україні увійти до трійки найбільших світових експортерів зерна. Є значні можливості зростання виробництва зерна, олійних культур, м'яса, молока та інших видів продукції

Подальше збільшення експорту сільськогосподарської продукції за рахунок продуктів, які користуються попитом на світових ринках, дасть можливість Україні зробити вагомий внесок в подолання світової продовольчої кризи, збільшити валютні надходження до бюджету, а це, в свою чергу, обумовить залучення їх на розширене відтворення виробництва сільськогосподарської продукції.

Аналіз останніх досліджень. Експортний потенціал сільського господарства України залежить від обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, її конкурентоспроможності, рівня забезпеченості населення країни продуктами харчування, ступеня присутності вітчизняної продукції на національному і світових ринках,

покупцями та замовниками, то виписується рахунок-фактура. Іншим покупцем оплачує продукцію готівкою то основним первинним документом, який виписує бухгалтерія підприємства є прибутковий касовий ордер. При видачі продукції зі складу оформляється видаткова накладна, а також податкова накладна, а покупець пред'являє довіреність на отримання товару. Супровідними документами при продажу продукції сільськогосподарського виробництва та поточних біологічних активів є товарно-транспортні накладні спеціалізованих форм.

На виконанні роботи на сторону і послуги виписують рахунок-фактуру та платіжну вимогу-доручення.

При безготівкових розрахунках перераховані покупцями кошти на рахунок підприємства відображаються у банківській виписці.

Належним чином оформлені документи є підставою для виконання покупцями (замовниками) зобов'язань із здійснення розрахунків.

Для обліку дебіторської заборгованості покупців та замовників призначений рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». За дебетом рахунку відображається продажна вартість реалізованої продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг, за кредитом – сума платежів, які надійшли на рахунки підприємства в банківських установах, в касу та інші види розрахунків.

На суму оплати за відвантажену продукцію, виконані роботи, надані послуги покупцям та замовникам і на суму нарахованого ПДВ на виручку здійснюються наступні записи: дебет 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», кредит 70 «Доходи від реалізації» та 64 «Розрахунки за податками та платежами». При погашенні покупцями та замовниками своєї заборгованості:

— у випадку погашення грошовими коштами: дебет - 30, 31; кредит - 36;

— у випадку погашення векселем: дебет - 34, кредит 36.

Синтетичний облік за рахунком 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» ведеться в Журналі-ордері №11 с.-г. Записи в Журналі-ордері №11 с.-г. з кредиту рахунка 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» здійснюються на підставі відомості аналітичного обліку за рахунком 36 ф. №11.8 с.-г. У відомості 11.8 с.-г. наводиться перелік усіх покупців та замовників підприємства за звітний період або заборгованість за попередні періоди. За кожним із них показуються залишки на початок і кінець місяця та обороти за дебетом і кредитом за звітний місяць

Підприємства реалізацію своєї продукції, товарів, робіт, послуг відображають на момент відвантаження продукції (товарів), підписання актів виконаних робіт (послуг). Розрахунки з покупцями за товарно-матеріальні цінності та послуги здійснюються, як правило, після відвантаження продукції або надання послуг.

Висновки. Покупці продукції (товарів), замовники робіт (послуг) зобов'язані виконувати договірні умови здійснення розрахунків за відповідними договірними сумами у встановленні терміни, проте можуть виникнути непередбачені обставини, які перешкоджають своєчасному виконанню зобов'язань або виконанню їх взагалі. Такими обставинами можуть бути: тимчасова або стійка фінансова неплатоспроможність, банкрутство та форс-мажорні обставини.

Література.

1. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця – 6-те вид., доп. і перероб. – Житомир: ІПП «Рута», 2005. – 756 с.
2. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник – 3-тє вид., перероб. і допов. / М.Ф. Опійчук, В.Я. Плаксієнко, А.Г. Панченко та ін. – К.: Алерта, 2006. – 878 с.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. №996 – XIV зі змінами та доповненнями.
4. Маренич Т.Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях: Підручник. / За ред. В.Я. Амбросова – 2-е видання, доповнене і перероблене. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 896 с.
5. П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства України від 08.10.99р. №237.

УДК 657.01

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПРЕДМЕТА І ОБ'ЄКТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

КАНЦЕДАЛ Н.А., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Досліджено генезис філософських основ та методів наукового пізнання бухгалтерського обліку у контексті розвитку сучасної економічної системи. Розкрито

термінологічні аспекти ідентифікації фундаментальних категорій бухгалтерського обліку як науки. З застосуванням системного підходу уточнено предмет і об'єкт бухгалтерського обліку, встановлено їх взаємозв'язок та співвідношення.

Investigational genesis of philosophical bases and methods of scientific cognition of record-keeping in the context of development of the modern economic system. The terminology aspects of authentication of fundamental categories of record-keeping as sciences are exposed. With the use of approach of the systems an object and object of record-keeping is specified, their intercommunication and correlation is set.

Постановка проблеми. Теорія бухгалтерського обліку формується під впливом наукових праць багатьох поколінь учених і періодично потребує оновлення з метою забезпечення виконання обліком важливої зовнішньої функції – практичної.

Фундаментальною основою будь-якої системи знань є її предмет, об'єкт, методи пізнання. Визначення сутності понять «предмет» і «об'єкт» бухгалтерського обліку постійно привертає увагу науковців, викликає жваву дискусію, стосовно їх ототожнення, розмежування й співвідношення, спрямування.

Предмет – це філософська категорія, що означає цілісність, виділену із світу об'єктів. Об'єкт – багатозначний термін, що може означати матеріальний предмет пізнання, явище, на яке спрямовується дія. Таким чином, предмет являє собою складову об'єкта і є окремим його елементом.

Сутнісна характеристика понять «об'єкт» і «предмет» як наукових категорій передбачає їх співвідношення як загального і часткового: об'єкт являє собою певну систему, на яку спрямована пізнавальна діяльність, а предмет є складовою об'єкта (елемент, одиниця, властивість чи ознака) [5, с.19].

Однак, дослідження понять предмета і об'єкта бухгалтерського обліку як науки дають підставу вважати, що предметна область дослідження являє собою сукупність об'єктів, що підлягають обліковому відображенню, оскільки саме вони конкретизують зміст предмета:

«Сутність предмета бухгалтерського обліку розкривається через об'єкти, що обліковуються...» [3, с.41].

«... Господарська діяльність складається з окремих елементів... Ці елементи безпосередньо відображаються в бухгалтерському обліку і визначають окремі його об'єкти, що складають конкретний зміст предмету... [1, с.86].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В економічній літературі визначення предмета бухгалтерського обліку ґрунтується на розумінні процесу розширеного відтворення, що передбачає створення суспільного продукту, його обмін, розподіл і споживання на ринку, в наукових періодичних виданнях означена дефініція трактується більш складно (табл. 1).

Таблиця 1.

Дослідження поняття «предмет бухгалтерського обліку» в літературних джерелах

Джерело	Визначення
Білоусько В.С., Бслєнікова М.І. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник / За ред. В.С.Білоуська. – 2-ге вид. – К.: Мета, 2002, - 240 с.	... предметом бухгалтерського обліку є економічні процеси, які супроводжуються змінами в складі господарських активів (засобів) і джерел їх утворення підприємств, організацій і установ у процесі розширеного відтворення [с.23].
Бутинєць Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» / Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир: ЖГП, 2000. – 640 с.	Предмет обліку - це факти господарської діяльності, які характеризують стан та використання ресурсів підприємства, процесів придбання, виробництва, збуту, розрахункові відносини підприємства з фізичними і юридичними особами, фінансові результати та їх використання, формування інформації фінансового характеру для внутрішніх і зовнішніх користувачів [с.87].
Голов С.Ф. Предмет і метод бухгалтерського обліку: міфи та реальність // Облік і фінанси ЛПК. – 2004. – №1. – С.17-22.	Предметом бухгалтерського обліку є ретроспективні та перспективні параметри господарської діяльності підприємства, визначені органами, що регулюють бухгалтерський облік, і власником підприємства або уповноваженим органом (посадовою особою) [с.21].
Дерчин В.В., Кізім М.М. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник/За ред. Дерчина В.В./ – К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 352 с.	На підставі сутнісного визначення бухгалтерського обліку основним його змістом, предметом можна вважати процес створення (виробництва) суспільного продукту, його обмін, розподіл і споживання в умовах ринкових відносин [с.39]. ... предметом бухгалтерського обліку є майно суб'єктів господарювання і його рух у процесі виробництва, обміну, розподілу і споживання суспільного продукту, правові відносини (розрахункові, кредитні, бюджетні та інші) зобов'язання, що виникають при цьому між суб'єктами господарювання, а також фінансові результати та їх використання [с.41].
Лень В.С., Гливіченко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.	Так як кожне підприємство, госпрозрахункова організація виробляє певну продукцію, або надає послуги то предметом бухгалтерського обліку є продукт підприємства, процес його створення, руху і використання, а також зв'язані з ним грошові, розрахункові і кредитні операції, що змінюють майно та джерела його формування [С.16].

Продовження таблиці 1.

Джерело	Визначення
Петрук О.М. Сутність і структура бухгалтерського обліку // Проблеми теорії та практики учета, аудита, аналізу та шляхи рішення: Матеріали Всеукраїнської науково-методическої конференції. 6-8 мая 2003 г. – Сєвастополь: Изд-во СевНТУ, 2003.	...бухгалтерський облік має своїм предметом елементи методу, а об'єктом – методологію... ...бухгалтерський облік як вид соціально-економічної діяльності має своїм предметом кількісну визначеність економічних відношень, які реально проявляються в фактах господарської діяльності та опосередковуються юридичними відносинами... [с.20].
Плаксієнко В.Я., Письмаченко А.М., Рябий С.І. Бухгалтерський облік у сільському господарстві України. Підручник / За заг. ред. В.Я.Плаксієнка. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 490 с.	... предметом бухгалтерського обліку є стан і використання господарських засобів на окремих стадіях в процесі господарської діяльності [с.14]. ... предмет бухгалтерського обліку можна уявити як мінімум в тримірному просторі. Тобто, окремі засоби, створені за рахунок певних джерел, використовуються в певних господарських процесах конкретного підприємства [с.14]. Те, що є об'єктом бухгалтерського обліку і що в ньому відображається, розкриває зміст предмета бухгалтерського обліку... [с.13].
Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447 с.	Предмет бухгалтерського обліку в широкому розумінні – все те, що пов'язане з отриманням необхідної інформації про суб'єкт господарювання, його господарську діяльність та ресурси. У вузькому розумінні, предметом обліку є сукупність процедур, пов'язаних з виявленням, вимірюванням, реєстрацією, накопиченням, узагальненням, зберіганням та передачею інформації про господарську діяльність користувачам для прийняття рішень [с.19].

Цілі статті. Метою статті є визначення сутності, термінологічний аналіз понять «предмет» і «об'єкт» бухгалтерського обліку, взаємозв'язку та співвідношення їх як наукових категорій.

Виклад основного матеріалу. Вважаємо, що предметом бухгалтерського обліку є господарська діяльність підприємства. Вона, в свою чергу, включає в себе комплекс господарських процесів, що складаються з окремих господарських операцій.

Таким чином, специфіка бухгалтерського обліку як науки, її невіддільність від практики застосування обумовлює обернене співвідношення науково-філософських категорій «об'єкт» і «предмет»: предмет визначається сукупністю об'єктів, що підлягають обліковому відображенню. Це дає можливість зрозуміти, яку саме множину явищ необхідно обліковувати і визначити конкретні методи обліку.

Множинність об'єктів бухгалтерського обліку потребує їх класифікації. Слід зауважити, що в теорії обліку не існує однозначного підходу до класифікації облікових об'єктів. Зокрема, автори виділяють неоднакову кількість їх основних груп (табл. 2).

Таблиця 2.

Групування об'єктів бухгалтерського обліку в різних джерелах

Джерело	Групи об'єктів обліку
Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» / Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 640 с.	1. Об'єкти, що забезпечують господарську діяльність. 2. Об'єкти, що складають господарську діяльність підприємства [с.87].
Деречин В.В., Кізім М.М. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник / За ред. Деречина В.В./ – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 352 с.	1. Господарські засоби підприємства. 2. Джерела утворення господарських засобів. 3. Об'єкти, що становлять господарську діяльність підприємства (господарські процеси та їх результати) [с.41].
Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.	1. Господарські засоби, їх види, склад та рух. 2. Джерела господарських засобів. 3. Господарські процеси і операції. 4. Господарські факти діяльності підприємства. 5. Розрахунки. 6. Прибутки, збитки та фінансовий результат [с.16].
Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447 с.	1. Господарські засоби (майно). 2. Джерела господарських засобів. 3. Господарські процеси [с.20].

Вважаємо, що для розуміння предмета бухгалтерського обліку найбільш точним є поділ об'єктів на чотири основні групи: господарські засоби, джерела їх утворення, господарські процеси, результати діяльності. Це відповідає принципу повного висвітлення, згідно з яким фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на управлінські рішення.

Висновки. Специфіка бухгалтерського обліку як науки руйнує стереотип співвідношення філософських категорій «об'єкт» і «предмет».

Потреба у гармонізації теорії і практики обліку визначає його предметну область дослідження. Предметом бухгалтерського обліку є господарська діяльність підприємства, що складається із окремих господарських операцій. Господарська операція – це дія, що викликає зміну відповідного об'єкта обліку і стосується господарських засобів,

джерел їх утворення, господарських процесів чи результатів діяльності. Зміст предмета бухгалтерського обліку конкретизується його об'єктами, а отже наукові категорії «предмет бухгалтерського обліку» та «об'єкт бухгалтерського обліку» співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Література.

1. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» / Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 640 с.
2. Голов С.Ф. Предмет і метод бухгалтерського обліку: міфи та реальності // Облік і фінанси АПК. – 2004. – №1. – С.17-22.
3. Деречин В.В., Кізім М.М. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник / За ред. Деречина В.В./ – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 352 с.
4. Кіндрацька Л. Теорія бухгалтерського обліку: сучасні реальності оновлення // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – №12. – С. 30-33.
5. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447 с.

УДК 657.3.:657.31:06.047.42

ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ БЮДЖЕТНИМИ УСТАНОВАМИ У СВІТЛІ НОВИХ ЗМІН

**КАРПЕНКО Н.Г., ДОЦЕНТ,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

У статті досліджено оновлений порядок складання фінансової звітності бюджетними установами за 2008 рік. Форми звітності викладено в новій редакції, або видозмінено без зміни змісту, або додано нові з метою удосконалення порядку складання звітності та відображення фінансового результату діяльності бюджетних установ.

In the article the renewed order of drafting of the financial reporting budgetary establishments is investigational for 2008. Accounting forms are expounded in a new release or it is modified without the change of maintenance, or the new with the purpose of improvement of order drafting's of accounting and reflection of financial result of activity of budgetary organizations are added.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Бюджетні установи складають фінансову звітність, що відображає результат

фінансово-господарської діяльності за рік за коштами загального і спеціального фондів, за всіма виконуваними програмами (функціями). Для складання звітності застосовують форми, що затверджені наказом Держказначейства України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню актуальних питань складання звітності бюджетних установ приділяють значну увагу вітчизняні вчені та практики Бутинець Ф.Ф., Германчук П.К., Лемішковський В.І., Чечуліна О.І. та інші. Зміни в Порядку складання річної фінансової звітності внесені з метою зробити її більш прозорою, доступною, зрозумілою та порівнюваною.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження законодавства та його змін спрямованих на вдосконалення відображення результатів фінансово-господарської діяльності шляхом оновлення форм звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наказ Головного управління Державного казначейства України № 4 «Про визначення Порядку складання річних фінансових звітів за 2008 рік» затверджено 10 січня 2009 року та введено в дію з 1 лютого 2009 року. До 1 лютого більшість розпорядників коштів відзвітували і хто не врахував нові зміни, змушені будуть внести зміни до звіту за погодженням з органом Держказначейства.

Звітні дані відображені в фінансовій звітності мають бути достовірними, об'єктивними, реальними. В графі «На початок року» відображаються дані графі «На кінець року» звітів за попередній рік. У графі «На кінець року» - отримані дані бухгалтерського обліку на кінець бюджетного періоду.

Баланс бюджетної установи – одна із основних форм фінансової звітності, що відображає реальний стан фінансової діяльності установи.

Відповідно до наказу Держказначейства України від 10.01.09 № 4 в другий розділ пасиву балансу внесено зміни. Рядки 425 «Розрахунки із заробітної плати» та 426 «Розрахунки зі стипендіатами»: з них вилучено розрахунки, які проводяться відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.02.91р. № 796-ХІІ. Тобто бажано не допускати такої заборгованості на звітну дату. Тим паче, що це не заборгованість бюджетної установи.